

Dosarul nr. 2ra-788/2022
2-17185365-01-2ra-06062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Ojoga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, M. Anton, O. Cojocar)

ÎNCHEIERE

10 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoria

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de către Veaceslav Domente, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu, și de către Aliona Domente, reprezentată de avocatul Marco Dumitru,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Veaceslav Domente împotriva Alionei Domente și Ecaterinei Saharnean cu privire la stabilirea cotelor părți din bunul proprietate comună și încasarea sumelor,

împotriva deciziei din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 01 august 2017, Veaceslav Domente a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Alionei Domente prin care a solicitat încasarea a 1/2 cotă-parte din cheltuielile suportate în urma construcției anexei cu două nivele și balcon și a reparației capitale a apartamentului xxxxx stabilite în urma efectuării expertizei tehnice și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a încheiat căsătoria cu Aliona Domente la xxxxx, iar la xxxxx s-a născut fiul lor comun, xxxxx. Ulterior, la inițiativa Alionei Domente, căsătoria a fost desfăcută prin hotărârea instanței de judecată din xxxxx. La examinarea acțiunii de divorț nu au fost înaintate pretenții cu privire la partajul averii comune, înaintând prezenta acțiune de recuperare a 1/2 cotă-parte din investițiile financiare realizate de către dânsul în imobilul ce-i aparține cu drept de proprietate Alionei Domente.

Imobilul avea suprafața totală de 19,3 m.p, fiind compus dintr-o odaie și se afla într-o stare deplorabilă. Până la căsătoria cu reclamantul, cât și pe parcursul acesteia, Aliona Domente fiind bugetară avea un venit modest, iar salariul acesteia nu-i permitea să efectueze chiar și careva lucrări cosmetice a locuinței. Începând cu luna ianuarie 2007 a lucrat în Slovenia în baza unui contract de muncă. Bani câștigați au fost depozitați cu dobândă la bancă. Până la inițierea relației cu Aliona Domente, în anul 2009, Veaceslav Domente deținea un cont bancar de 11 000 de euro, fapt confirmat prin

extrasul Băncii de Economii din 11 mai 2017.

În perioada căsătoriei 2010 – 2011 a mai activat în Slovenia, acumulând suplimentar încă 9 000 de euro. La insistența Alionei Domete s-a concediat și a revenit în țară la data de 20 august 2011. Deoarece suma de 20 000 de euro acumulată de către Veaceslav Domete nu era suficientă pentru procurarea unei locuințe cu două odăi în mun. Chișinău, Aliona Domete l-a convins să folosească acești bani la construirea unei anexe cu două nivele la odaia xxxxxx, care îi aparține dânsului cu drept de proprietate. Pe lângă faptul că toți banii lui Veaceslav Domete au fost investiți în locuința Alionei Domete, dânsul a efectuat personal și o mare parte a lucrărilor de construcție și reparație capitală.

A relatat reclamantul că, după ce a fost construită anexa cu balcon cu două nivele (subsol și parter), suprafața totală a locuinței s-a majorat cu 23,75 m.p. și constituie 43,05 m.p. Au fost efectuate lucrări de finisare interioară și exterioară cât și reparația capitală a locuinței inițiale, cu efectuarea modificărilor majore în planul acesteia. A fost integral înlocuită rețeaua de electricitate a locuinței și de aprovizionare cu apă potabilă. Locuința a fost racordată la rețeaua de gaze naturale cu instalarea cazanului și sistemului de încălzire autonomă, fiind instalate calorifere, sistemul de încălzire a podelelor în întreaga locuință. După finisarea tuturor lucrărilor de construcție și reparație a locuinței a fost instalat mobilier nou și tehnică de uz casnic, bucătărie, dormitoare, televizor, frigider, aragaz, microundă, veselă de bucătărie, etc.

După renovarea locuinței Aliona Domete și-a schimbat în mod radical comportamentul față de el, batjocorindu-l și umilindu-l în permanență, deseori chiar în public. Ulterior, Aliona Domete l-a dat afară din apartament și i-a interzis accesul în locuință, chiar și în momentul când venea să-și viziteze fiul.

A notat reclamantul că deoarece anexa cu două nivele și balcon nu este dată în exploatare, a solicitat încasarea din contul Alionei Domete în beneficiul său a 1/2 cotă-parte din cheltuielile suportate pentru construcția anexei menționate, cât și a reparației capitale a locuinței xxxxxx.

La 28 aprilie 2017, a expediat în adresa Alionei Domete cerere prealabilă prin care a solicitat soluționarea pe cale extrajudiciară a litigiului cu privire la partajul averii comune și a cheltuielilor suportate la construirea anexei și a reparației capitale a xxxxxx, cu achitarea compensații în mărime de 10 000 euro.

La 02 februarie 2018, avocatul Sergiu Moraru, în interesele lui Veaceslav Domete, a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea în mod solidar din contul părților Aliona Domete și Ecaterina Saharnean în beneficiul lui Veaceslav Domete, a 1/2 cotă-parte din cheltuielile suportate în urma construcției anexei cu două nivele și balcon și a reparației capitale a apartamentului xxxxxx, stabilite prin expertiza tehnică, cât și încasarea în mod solidar din contul părților a cheltuielilor de judecată (f.d.48-51, vol. I).

La 16 mai 2018, avocatul Sergiu Moraru a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea în mod solidar din contul părților Aliona Domete și Ecaterina Saharnean în beneficiul lui Veaceslav Domete a sumei de 224 390 de lei, ce constituie 1/2 din 448 780,07 de lei, cheltuieli suportate la construcția anexei cu două nivele și a reparației capitale a imobilului din litigiu, precum și încasarea în mod solidar din contul părților Aliona Domete și Ecaterina Saharnean în beneficiul lui Veaceslav Domete a sumei în mărime 13 882 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, compusă din 6 732 de lei taxa de stat, 3 000 de lei cheltuieli suportate pentru efectuarea raportului de

evaluare, 4 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică și 150 de lei cu titlu de cheltuieli pentru traduceri (f.d. 118-119, vol. I).

La 30 iulie 2018, avocatul Tatiana Guțu, în interesele lui Veaceslav Domete, a înaintat cerere de chemare în judecată concretizată, solicitând stabilirea cotelor-părți în bunul proprietate comună în devălmășie, prin atribuirea Alionei Domete și Ecaterinei Saharneau câte 1/2 cotă-parte ideală din apartamentul xxx, nr. cadastral xxxx, încasarea din contul Alionei Domete în beneficiul lui Veaceslav Domete a sumei de 112 195 de lei, ceea ce constituie 1/4 cotă-parte din suma totală de 448 780 de lei, investită la construcția anexei cu 2 nivele și a reparației capitale a apartamentului xxxxxx

A solicitat și încasarea din contul Ecaterinei Saharneau în beneficiul lui Veaceslav Domete a sumei de 224 390 de lei, ceea ce constituie 1/2 cotă-parte din suma totală de 448 780 de lei, investită la construcția anexei cu 2 nivele și a reparației capitale a apartamentului xxxxx, încasarea din contul Alionei Domete în beneficiul lui Veaceslav Domete a sumei de 3 365,85 de lei taxa de stat achitată pentru încasarea sumei de 112 195 de lei, încasarea din contul Ecaterinei Saharneau în beneficiul lui Veaceslav Domete a sumei de 6 731,7 de lei, ceea ce constituie taxa de stat achitată pentru încasarea sumei de 224 390 de lei și încasarea în mod solidar din contul Alionei Domete și Ecaterinei Saharneau a sumei de 10 250 de lei, constituită din cheltuieli de asistență juridică – 7 000 de lei, cheltuieli pentru efectuarea raportului de evaluare – 3 000 de lei, cheltuieli de traducere – 150 de lei și 100 de lei taxa de stat pentru determinarea cotelor-părți din imobil (f.d. 149-152, vol. I).

Prin hotărârea din 04 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Veaceslav Domete.

S-a încasat de la Aliona Domete în beneficiul lui Veaceslav Domete suma de 112 195 de lei cu titlu de investiții în construcția anexei cu două nivele și a reparației capitale a apartamentului xxxxx, suma de 3 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea raportului de evaluare, suma de 800 de lei cu titlu de cheltuieli pentru traduceri, suma de 3 365,85 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 7 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică. În rest, pretențiile formulate au fost respinse ca neîntemeiate (f.d. 56-65, vol. II).

La 28 noiembrie 2019, avocatul Tatiana Guțu în interesele lui Veaceslav Domete, a declarat apel împotriva hotărârii din 04 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, iar la 28 decembrie 2020 a depus apelul motivat, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu stabilirea cotelor părți în bunul proprietate comună în devălmășie.

La 03 decembrie 2019, avocatul Angela Zlotea în interesele Alionei Domete a declarat apel împotriva hotărârii din 04 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, iar la 29 ianuarie 2021, avocatul Marco Dumitru, reprezentantul Alionei Domete a depus apelul motivat, solicitând casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată ca neîntemeiată.

Prin decizia din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de avocatul Tatiana Guțu în interesele lui Veaceslav Domete și cererea de apel depusă de avocatul Marco Dumitru, în interesele Alionei Domete și s-a menținut hotărârea din 04 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că, este întemeiată cerința lui Domete Veaceslav privind compensarea investiției efectuate în construcția anexei cu

două nivele la apartamentul ce aparține Alionei Domete și Ecaterinei Saharnean și încasarea din contul Alionei Domete a sumei de 112 195 de lei, ce reprezintă contravaloarea proporțională a 1/2 cotă-parte deținută de aceasta în imobilul existent. Colegiul a reiterat că în corespundere cu înscrierile efectuate în Registrul bunurilor imobile în privința xxxxxx în calitate de proprietari sunt indicați Saharnean Ecaterina și Domete Aliona, cu cota parte 1.0, data înregistrării dreptului de proprietate a bunului imobil fiind 13 aprilie 2006. Domete Veaceslav nu reprezintă subiectul corespunzător care ar fi în drept să solicite stabilirea cotelor – părți din apartamentul xxxxxx, proprietate comună a Ecaterinei Saharnean și Alionei Domete.

Instanța de apel a considerat că urmează a fi respinsă cerința lui Domete Veaceslav privind încasarea de la Saharnean Ecaterina a sumei de 224 390 de lei, ce constituie 1/2 cotă – parte din imobil, având în vedere faptul că Ecaterina Saharnean la momentul începerii, cât și pe parcursul perioadei efectuării lucrărilor de reparație și extindere a locuinței, era minoră și nu dispunea de venituri. Or, potrivit art. 19 din Codul civil, capacitate de exercițiu este aptitudinea persoanei de a dobândi prin fapta proprie și de a exercita drepturi civile, de a-și asuma personal obligații civile și de a le executa.

La 26 mai 2022, Veaceslav Domete, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 10 februarie 2022 prin care a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea respingerii apelului declarat de Veaceslav Domete, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea respingerii pretențiilor înaintate împotriva Ecaterinei Saharnean, cu rejudecarea cauzei și admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel și-a depășit atribuțiile legale, invocând din oficiu ca temei de respingere parțială a acțiunii, vârsta minoră a intimetei Ecaterina Saharnean, în condițiile în care intimatele nu au invocat nici în instanța de fond și nici în apel un astfel de argument. Astfel, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată, interpretând în mod eronat legea.

A relatat recurentul că instanțele ierarhic inferioare au dat o apreciere obiectivă și corespunzătoare probatoriului cauzei, descriind cu suficientă claritate și în mod convingător fiecare probă, care se referă la investițiile, lucrările de construcție și reparație capitală a apartamentului intimatelor efectuate de către recurent, ambele instanțe au decis că pretențiile înaintate se admit doar în privința Alionei Domete și nu pot fi admise în privința Ecaterinei Saharnean, pentru că dânsa era minoră în perioada în care s-au realizat îmbunătățirile imobilului.

Opinează recurentul că instanțele de judecată au aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată și au concluzionat că, Saharnean Ecaterina nu poate fi obligată la acordarea despăgubirilor recurentului pentru îmbogățire ilicită/fără justă cauză, pe motiv că nu dispunea de capacitatea de exercițiu în perioada de referință și nu a obținut careva drepturi prin faptă proprie și nu și-a asumat nici careva obligații față de recurent.

Menționează recurentul că Domete Aliona nu doar și-a exprimat consimțământul în mod tacit la efectuarea lucrărilor de reconstrucție și reparație a imobilului său și a fiicei sale, Saharnean Ecaterina, dar l-a manipulat și l-a constrâns în cel mai direct mod să realizeze aceste investiții și lucrări, în rezultatul cărora și Domete Aliona și Saharnean Ecaterina și-au majorat în mod considerabil patrimoniul, dobândind astfel nu doar drepturi dar și obligații materiale.

Sușține că prin prisma art. 284 din Codul civil, patrimoniul este compus atât din drepturi dar și obligații patrimoniale privite ca o sumă de valori strâns legate între ele, aparținând unei persoane fizice sau juridice determinate, însă aceste prevederi au fost ignorate de către instanțele de judecată or, legea, nu face nicio diferență între patrimoniul care aparține unui minor sau unui adult în materie de drepturi și obligații,

Consideră recurentul că, Saharnean Ecaterina și-a exercitat toate drepturile și și-a asumat toate obligațiile legale prin intermediul mamei sale, Domete Aliona, în calitate de reprezentant legal, iar instanțele de judecată au comis erori grave, soldate cu lipsirea ilegală a recurentului de proprietate, de o sumă importantă de bani, în lipsă cărora nu-și poate procura un imobil propriu.

La 30 mai 2022, Aliona Domete, reprezentată de avocatul Marco Dumitru, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 10 februarie 2022 prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Domete Veaceslav.

În motivarea cererii de recurs a invocat că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, a fost interpretată în mod eronat legea și aprecierea probelor de către instanța de apel a fost arbitrară.

Consideră că pretențiile materiale pe care le invocă intimatul Domete Veaceslav, puteau fi probate în instanța de fond exclusiv cu înscrisuri care adevăresc că sumele de bani pretinse au fost cheltuite pentru îmbunătățirea bunului imobil - apartamentul xxxxxxxx

A menționat recurenta că, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei pe care instanțele ierarhic inferioare le-au considerat constatate nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, în același timp nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanțelor de judecată expuse în decizii fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei.

La 06 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copiile cererilor de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisorile de însoțire anexate la materialele dosarului (f.d. 162, vol. 2).

Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 10 februarie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice la data de 29 martie 2022 (f.d. 137, vol. 2).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Veaceslav Domete, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu, a depus cerere de recurs la 26 mai 2022, iar Aliona Domete, reprezentată de avocatul Marco Dumitru, a depus cerere de recurs la data de 30 mai 2022, astfel, ambii recurenți s-au conformat prevederilor legale, declarând recurs împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate

în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursurilor completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurențelor cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea

Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de către Veaceslav Domete, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu și Aliona Domete, reprezentată de avocatul Marco Dumitru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Veaceslav Domete, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu și de către Aliona Domete, reprezentată de avocatul Marco Dumitru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh